Valtio

JTS kuuleminen 8.5.

Minna Salminen

neuvottelupäällikkö

Taustatietoja

- Julkistalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO on suurin pääsopijajärjestö valtiolla (muut Ammattiliitto Pro ja JHL)
- JUKO edustaa lähes 40 000 valtiolla työskentelevää virkamiestä ja työntekijää
- JUKOn edustettavat työskentelevät kaikissa virastoissa
  - Isoimpia yksittäisiä ryhmiä poliisit, juristit, yhteiskuntatieteilijät, ekonomit, (diplomi-) insinöörit
- Oma kokemukseni valtionhallinnosta 15 vuoden ajalta

Säästöjen kokonaisuus haastava

- 700 miljoonan euron säästö on henkilöstön ja työtehtävien tekemisen näkökulmasta suuri
- Haasteena se, että säästöistä on päätetty erissä
  - Jokainen säästöpäätös täytyy viedä jokaisessa virastossa prosessina läpi yhdessä henkilöstön kanssa
  - Johtaminen haastavaa, kun kokonaiskuva on puuttunut
  - Virastot etsivät säästökohteita tällä hetkellä käytönnössä kukin erikseen
- Uudet säästöt kohdistuvat myös niihin aloihin, joihin on muuten panostettu
  - Esim. Poliisitoimeen n. 28 miljoonaa vuonna 2030
  - Tuomioistuinlaitoksiin n. 16 miljoonaa
  - Verohallintoon 50 miljoonaa aiempien isojen säästöjen päälle
  - Keskimäärin viimeisin työvoimakustannuksiin kohdennettava säästö tarkoittaa n. 10 % leikkausta virastoille toimintamenoihin

Säästöjen vaikutuksia

- Henkilöstö on kovilla, kun henkilöstömäärä on vähentynyt, mutta tehtäviä ei ole vähennetty
  - Turvasektorille on lisätty henkilöstöä, mutta muualta on vähentynyt suhteessa enemmän
  - Valtiolla oli vuosina 2016-2017 n. 73 000 henkilöä, nyt 76 000 samaan aikaan, kun maailmanpoliittinen ja turvallisuustilanne on muuttunut merkittävästi
- Määräaikaisuudet ovat vähentyneet 20 % -> 14 % henkilöstömäärästä
- Vuoden alussa aloitti useampia uusia virastoja samaan aikaan, kun niiltä on heti leikattu toimintamäärärahaa
- Toimitiloja on jo merkittävästi vähennetty niin alueilla, kuin Helsingissä
- Palkkausjärjestelmät eivät toimi oikein, henkilöstöä ei palkita hyvistä työsuorituksista mikä haastaa työnantajakuvaa

JUKOn ehdotukset

- Työ valtionhallinnon tehtävien karsimiseksi tulee aloittaa avoimesti, mikäli henkilöstöä vähennetään
  - Haasteena se, että kaikki tehtävät on lailla säädettyjä ja oikeusvaltioon olennaisesti vaikuttavia
  - Hallintoa on kevennetty vuosien varrella, eikä valtionhallinnossa ole erityisen paljon hallintoa, joka ei koskisi substanssitehtäviä
- Mikäli tehtäviä ei karsita, tulee henkilöstöresursseihin osoittaa virastoille riittävä määrä rahoitusta
- Muutokset tulee viedä läpi kestävästi hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen
- Säästöt tulisi jaksottaa pidemmälle, jotta virastot ehtivät sopeuttaa toimintaansa kestävästi
- Henkilöstön palkitsemiseen tulee olla keinoja

Valtio